

การศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานธุรกิจชุมชน : กรณีศึกษาระหว่างชุมชนวัดไร่จิงและชุมชนวัดคอนหาวย

นางสุจินดา ชุณหชากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COMPANATIVE STUDY OF COMMUNITY BUSINESSES : A CASE STUDY OF
WAT RAIKING COMMUNITY AND WAT DONWAI COMMUNITY

Mrs. Suchinda Chunhacharkorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Political Economy

Faculty of Economics

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

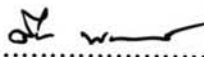
Copyright of Chulalongkorn University

500828

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานธุรกิจชุมชน : กรณีศึกษาระหว่างชุมชน
วัดไร่ขิงและชุมชนวัดคอนทวาย
โดย   นางสุจินดา ชุณหชาคร
สาขาวิชา   เศรษฐศาสตร์การเมือง
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ แล ดิลกวิทยรัตน์

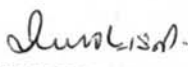
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ติรณ พงศ์มพัฒน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ แล ดิลกวิทยรัตน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ เจริญเลิศ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กนกศักดิ์ แก้วเทพ)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้เกิดจากความตั้งใจของข้าพเจ้าที่ต้องการศึกษาวิธีการเขียนวิทยานิพนธ์ เพื่อต้องการจะรู้จักวิธีคิดในการนำเสนอประเด็นที่สนใจออกมาเป็นข้อเขียนและตอบคำถามจากวิธีค้นคว้าให้เป็นประโยชน์ในการให้ข้อมูล โดยเฉพาะเรื่องวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อทราบการสร้างเสริมความเข้มแข็ง ควรมีแนวคิดอย่างไร

เมื่อได้เริ่มเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้เรียนรู้ว่าเหตุใดคนที่ติดกับคนที่ปฏิบัตินั้นยากอย่างไร การปรับแนวคิดและเรียนรู้ประสบการณ์ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงใช้เวลา 2 ปี จากคำแนะนำและผู้ให้โอกาสสำเร็จการศึกษาครั้งนี้ คืออาจารย์ที่ปรึกษา รศ. แล คิลกวิทย์รัตน์ ช่วยแก้ไขและให้คำแนะนำในการค้นคว้าและดร. ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ ประธานที่ปรึกษาโครงการ รศ. วรวิทย์ เจริญเลิศ รศ. กนกศักดิ์ แก้วเทพที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่องานศึกษานี้

ในความสำเร็จครั้งนี้ขอขอบคุณพระอุมาลัญญาภิธานจารย์ เจ้าอาวาสวัดไร่ขิง นายกจาร์ส ตั้งตระกูลธรรม นายชาญศักดิ์ วุฒิสังคะ กำนันบัญชา วุฒิสังคะ นายถาวร ปทุมเงินและผู้ประกอบการร้านค้า รวมทั้งบุคลากรในคณะเศรษฐศาสตร์ทุก ๆ ท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและสละเวลาในการตอบคำถามข้อมูล โดยเฉพาะครอบครัวของข้าพเจ้าที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายหวังว่างานศึกษานี้จะเป็นประโยชน์กับชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง มีโอกาสทางเลือกใหม่ให้กับวิถีชีวิตพอเพียงในชุมชน เพื่อชีวิตที่มีความสุข และเอื้อเพื่อเกื้อกูลกันดังเช่นที่บรรพบุรุษของไทยได้สั่งสมมายาวนาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญแผนภาพ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 กรอบความคิด.....	8
1.3 วัตถุประสงค์.....	9
1.4 ขอบเขตการศึกษาดลาคริมน้ำวัดคอนหาวย ศึกษาเฉพาะบริเวณเขต.....	9
1.4.1 ขอบเขตพื้นที่.....	10
1.4.2 ขอบเขตเนื้อหา.....	10
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
1.5.1 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	10
1.5.2 กรอบแนวคิดและทฤษฎีในการศึกษา.....	10
1.5.3 วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงาน.....	11
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
1.7 นิยามศัพท์.....	11
1.7.1 รุรกิจชุมชน.....	11
1.7.2 เศรษฐกิจชุมชน.....	12
1.7.3 วัฒนธรรมชุมชน.....	12
1.7.4 ภูมิปัญญาชาวบ้าน.....	13
บทที่ 2 ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
2.1 แนวคิดเศรษฐกิจชุมชน.....	14
2.1.1 แนวคิดเศรษฐกิจชุมชน.....	14
2.1.2 แนวคิดธุรกิจชุมชน.....	18
2.1.3 แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง.....	22

2.2	แนวคิดวัฒนธรรมชุมชน.....	28
2.3	ทุนนิยม.....	32
2.4	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
บทที่ 3	พัฒนาการของชุมชนวัดไร่จิงและชุมชนวัดคอนหาวย.....	46
3.1	ชุมชนวัดไร่จิง.....	51
3.1.1	ประวัติวัดไร่จิง.....	52
3.1.2	โครงสร้างเศรษฐกิจของชุมชนวัดไร่จิง.....	59
3.1.3	โครงสร้างทางสังคมในชุมชนวัดไร่จิง.....	64
3.2	ชุมชนวัดคอนหาวย.....	68
3.2.1	ประวัติวัดคอนหาวย.....	68
3.2.2	โครงสร้างเศรษฐกิจของชุมชนวัดคอนหาวย.....	72
3.2.3	โครงสร้างทางสังคมในชุมชนวัดคอนหาวย.....	85
3.3	เปรียบเทียบการดำรงอยู่ของชุมชนวัดไร่จิงกับชุมชนวัดคอนหาวย.....	86
3.3.1	เปรียบเทียบการดำรงอยู่ของชุมชน.....	86
3.3.2	โครงสร้างการดำเนินธุรกิจของชุมชน.....	90
3.3.3	โครงสร้างทางสังคมในชุมชน.....	92
3.3.4	ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ.....	94
บทที่ 4	การดำเนินธุรกิจของชุมชน.....	101
4.1	การดำเนินธุรกิจชุมชนวัดไร่จิงและชุมชนวัดคอนหาวย.....	101
4.2	การดำเนินธุรกิจของชุมชนวัดไร่จิงและชุมชนวัดคอนหาวย.....	105
4.3	การดำเนินธุรกิจของชุมชนวัดคอนหาวย.....	106
4.4	เปรียบเทียบการดำเนินธุรกิจแบบเศรษฐกิจพึ่งตนเองของชุมชนวัดไร่จิงกับ ชุมชนคอนหาวย.....	113
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย.....	119
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	121
5.2	ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้.....	126
5.3	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	130
	รายการอ้างอิง.....	131
	ภาคผนวก.....	137
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	149

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ 3 อำเภอที่ติดแม่น้ำนครชัยศรี.....	50
ตารางที่ 3.2 จำนวนร้านค้าประเภทต่างๆ ของร้านในตลาดวัดไร่ขิง.....	64
ตารางที่ 3.3 จำนวนผู้มาทำเรื่องขอเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดินในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำ นครชัยศรี ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2545 (มกราคม 2540 – มิถุนายน 2545).....	66
ตารางที่ 3.4 แสดงรายได้ของวัดไร่ขิง.....	89
ตารางที่ 3.5 แสดงงบประมาณของวัดไร่ขิงในการก่อสร้างถาวรวัตถุในชุมชน.....	89
ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบพัฒนาการการเติบโตในภาพรวมของชุมชนวัดไร่ขิงและ ชุมชนวัดคอนหาวย.....	114

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 2.1 วิธีการผลิต.....	21
แผนภาพที่ 2.2 แสดงการตั้งเคราะห์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง.....	24
แผนภาพที่ 2.3 สมรรถนะของชุมชนกับอนาคตของชุมชน.....	27
แผนภาพที่ 3.1 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในกลุ่มน้ำนครชัยศรีจำแนกตามอำเภอ.....	50